

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . 3 frt — kr. Négy hóra . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Az iskolaév végén.

Tanulók és tanítók egyaránt izzadnak az iskolai év végén rájuk nehezedeő nyári hőség lankasztó nyomása alatt, hogy pár nap múlva annál édesebb legyen rájuk nézve az arany szabadság élvezete, melynek előérzete még a roskadozó erőt is képes felvillanyozni és megacélozni a tufeszített szellemet a vizsgálatok döntő műveleire.

Magyarországon sokat tanul az ifjuság, de keveset tud és ez a baj onnan ered, hogy közoktatási kormányunk csak az utolsó években szentelte egész figyelmét a népoktatás fontos feladatának. Míg néhány év előtt a közoktatási politika minden bőkezűsége abban kulminál, hogy a felsőbb oktatás rendszerébe bizonyos egyöntetűséget hozunk, a népnevelés ellenben semmiben se haladt előre, hagyták stagnálni abban a helyzetben, melybe az ötvenes évek nemzetellenes kormányrendszere taszította.

A felejthetlen Eötvösnek ezekkel a közoktatási viszonyokkal szakítani kellett és új rendszert teremteni, de hogy ezt elérhesse első sorban olyan tanférfiakról is kellett gondoskodnia, kik a változott viszonyokhoz, megváltozott szellemmel járulhattak. És éppen itt bukkant a legnagyobb akadályokba a lánglelkű miniszter, de honszeretete és lelkesedése minden nehézséget leküzdött. Olyan intézményeket léptetett életbe, melyeknek a legjobb tanerőket köszönhetjük. És mikor Trefort a közoktatásügyi tárcát átvette, már a talaj egyengetve volt és csak el kellett vetni a magot, hogy általános termést várhassunk. Trefort meg is tette kötelességét. Mindent megmozgatott, hogy a nemzeti kultúra haladását előmozdíssa, ámde fájdalom nem mindig találta meg a helyes eszközt a helyes munkára. O abban a téves hitben élt, hogy a nemzet kulturális érdekének legjobban szolgál azzal, ha a felsőbb tanítást modern alapokra fektetni és hogy már azal eleget tett, ha néhány új egyetemi tanszéket állit fel és pár új egyetemi magán vagy rendes tanárt nevez ki e tanszékekre. Hát iszen nem csekélység ez sem, de lényeges befolyást egy nemzet kulturális fejlődésére bizony nem fog gyakorolni. Csak egy módja van a nemzeti szellem emelésére és ez a népnevelés erélyes fölkarolása és olyatén keresztülvitele, hogy a következő nemzedékben csak kivélt képezzen az az ember, aki az irott vagy nyomtatott betűt spanyol falnak tekinti. A nemzeti kultúra nem terjed felülről lefelé, hanem megfordítva, mert csak a közép és néposztályokban él az áldozatkészség, mely mindenét kész a haza oltárára tenni. A magasabb körök a német és a francia szót terjesztik Magyarországon,

A nemzeti irányban való fejlődés egyedül csak a magyar nép zömétől várható.

Épp azért tartjuk mi olyan fontosnak a népnevelés ügyét és ez az oka annak is, hogy teljes bizalommal tekinthetünk a jövő elé, mert Csáky Albin gróf feladata magaslátán állva, a magyar államférfiúi mély belátásával rendezti a népnevelés ügyét, melyet számos évekig a döntő körök alig méltatták figyelemre.

Udvözöljük a népnevelés igaz bajnokait: a tanítókat, a vakáció előtt!

Kényelmes biráskodás.

Folyó hó 12-én megtartott községi közgyűlésen lett felolvasva az 1540/890. sz. megyei határozat, melyben Lavicska Pál II-od aljegyző a lapunk múlt évi 42-ik számában közzétett nyilatkozatáért az 1836-ik évi XXII. tveikk 90-ik §-sa alapján vétkeznek mondatik ki és 50 frtban marasztaltatik a vármegyei jegyzők nyugdíja alapja javára, nemkülönben 11 frt 40 kr. eljárási költség megtérítésére köteleztetik.

Az ítélet következőleg van indokolva: a mennyiben a köteles tiszteletet durván (?) megsértette és kötelesség mulasztással rágalmazta a felsőbb hatóságot, ez pedig valótlán állítás, mert a község a számadásokat nem küldötte be, tehát ebben a hibás egyedül a község volt.

Nem akarunk részletesen és ismételtelen kiterjeszkedni a 85, 86 és 87. évi váltásági számadásokra, de azt el nem hallgathatjuk ez uttal sem, hogy a váltásági számadások körül igen is kell valaminek lenni, mert a számadási ügy még ma is ott áll, hol évekkel ezelőtt állt; ugyazt sem, hogy a község is követett el mulasztást az által, hogy kellő időben a számadásokat nem terjesztette be, de hát erre szorítani a községet a megyének jogában állott, mért nem tette? de még azt sem, hogy a kötelesség mulasztással vádolt megyei hatóságnak nem volna meg az a joga, hogy mint felettes hatóság, egy alantas tisztviselőjével szemben, ki őt megsértette — elégtételt ne vegyen magának, viszont azonban azt sem hallgathatjuk el, hogy a Lavicska Pál II. aljegyző ellen hozott határozat éppen nem méltányos, nem pedig azért, mert a megyei fegyelmi bíróság annak a hivatal főnöknek az elnöklete alatt hozta meg a határozatot, a kit, illetve a kinek vezetése alatt álló hatóságot megsértette az elmarasztalt.

Eltéktelve mindentől, azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy a megsértett hatóság saját reputációja érdekében is sokkal helyesebben jár el, ha sérelmének orvoslására azt az utat választja, mi szerintünk a legcélszerűbb lett volna és ez a sajtóbíróság.

No de így sokkal kényelmesebb volt.

Községi közgyűlés.

E hó 12-én tartott közgyűlésen több nagyfotosságu és nagy érdeklődést keltett ügy lett letárgyalva. Ez alkalommal lön tárgyalva a a vármegye törvényhatósága által közgyűlési elnökül kiküldött Ivánkovics Imre elnöklete alatt az 1889. évi neheztelt számadások. E tárgy a tárgysorozatban elsőnek volt felvéve. Ivánkovics Imre miután a gyűlést meg-

nyitottnak jelentetett ki, felolvastatott a 889. évi számadások megvizsgálására kiküldött bizottságnak jelentése, mely után a képviselőtestület is vizsgálás alá vette a számadásokat s határozatilag kimondotta, hogy a számadásokat minden kifogás nélkül lenni találta és felülvizsgálat végett a megyei törvényhatósághoz felterjeszteni rendeli, határozatkép az is kimondatott ez alkalommal, hogy a bizottság jelentése egész terjedelmében a számadások egybeállítására hivatott I-ső aljegyzőnek kiadandó, kinek kötelességévé tétetik az, hogy már az 1890. évi számadások és főkönyveket a bizottsági jelentésben javasolt módszer szerint állítsa egybe, illetve vezesse.

A község kintlévő követelése behajtására vonatkozólag érdemleges határozat nem hozatott, hanem utasítatott a bíró, hogy a legközelebbi képviselő testületi gyűlés tárgysorába vétesse fel ez ügyet.

Ezek után a számadásokra vonatkozó összes okmányok, a bizottsági jelentés és az erre vonatkozó jelen jegyzőkönyvnek kivonat alakban a megyei törvényhatósághoz való felterjesztésére lett utasítva az előjáróság és Ivánkovics Imre az elnöki tisztelet átengedte Mihály József községi bírónak, kinek elnöklete mellett folytatott a gyűlés.

Olvastatott a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnak értesítése, melyben tudtára adja a községnek, hogy a Tisza jobb partján lévő révi korcsmát, mivel az más község területén van és mivel az állam által történt regále jog megváltása által a község és az uradalom közt létrejött szerződés kikötései a kincstárt nem kötelezheti — be nem szüntetheti.

A képviselőtestület a pénzügyigazgatóság rendelkezését sérelmesnek találván, ellene a pénzügyminiszteriumhoz fölebbezni rendelte el.

Korom Gáspár községi képviselő indítványára a községi képviselőtestület 15/890 sz. határozatával Pap Ákos főjegyző és Marton Antal volt bíró ellen a fegyelmi eljárás megindításának szükségességét mondta ki az okon, mivel a fogyasztási adóberlő részére általuk kiállított bizonyítvánnyal azt okozták, hogy többen kétszer köteleztettek a fogy. adó alá eső tárgyakról megadózni. Pap Ákos és Marton Antal ezen rájuk nézve sérelmes képviselőtestületi határozatot a megye alispáni hivatalához megfellebbezvé, e hivatalnak erre vonatkozó határozatában, mely a közgyűlésen fel lön olvasva, az mondatik ki, hogy mivel a vád alá helyezett tisztviselők ellen semmi mulasztás nem tünt ki — felmentetnek a képv. test. határozatban kimondottak alól.

Olvastatott a képv. testületnek a kéményseprési szabályrendelet elleni föllebbezésére hozott miniszteri határozat, mely szerint megengedtetik az olyan tanyai lakosoknak a kémények házi tisztítása, kiknek épületeik fakéménynyel vannak ellátva.

Az alispáni hivatal által Lavicska Pál községi II-od aljegyző fegyelmi ügyében hozott a közölt határozattal a képv. testület csak

annyiban foglalkozott, hogy mint ötöt nem érdeklő ügyet irattárába helyezni rendelte.

A vármegye törvényhatósági bizottságának a trachoma ügyben a képviselőtestület határozatára hozott 120/890. számú határozatának olvasása után kimondatott, hogy a törvényhatósági bizottság határozata tudomásul vétetik, egyidejűleg azonban a trachoma ügyben a község által tett kiadásoknak megtérítése tekintetében 2 év előtt beterjesztett kérelem az alispáni hivatalnál megszorgalmazni rendeltetett.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Felkérjük hátralékos t. előfizetőinket hátralékaik szives kiegyenlítésére.**

— **Statistika.** A múlt május hónapban Mindszent község területén született fi 33, nő 28, összesen 61. Ezekből törvényes 56, törvénytelen 5. Meghalt fi 25, nő 20. Összesen 45. Házasra lépett 5 pár.

— **Helfi Ignác** orsz. képviselőnk Kossuth Lajoshoz utazott Turinba. Ez alkalommal átfogja venni tőle iratai további folytatásául az egybeállított kéziratnak elejét.

— **A csongrádmegyei gazd. egyesület** legközelebb tartott választmányi ülésének főbb tárgyait a számadások elbírálása és az üreedésben lévő állások betöltése iránti intézkedés képezte. Az elnöki állás betöltésének joga a közgyűlésnek tartatott fűn, míg a titkársággal egyesített pénztárnoki, 600 frt évi fizetéssel s az újonnan belépő tagok első évi tagsági díjának, úgy az üzleti viszonyból származó összes tiszta jövedelemnek 10 %-jával javadalmazott állásra pályázat hirdetését rendeltetett el. Az erre vonatkozó hirdetés lapunk mai számában szintén közzé van téve. Sarkadi Nagy Mihály alelnök indítványára az is határozatba ment, hogy a lótenyésztés elősegítése céljából az egyet szeptember hónapban lóversenyt fog rendezni Szentesen.

— **Veszedelemes cigányok.** Az elmúlt csütörtökön egy számos tagból álló cigány csapat vette útját Kistelek felől Mindszentnek s mielőtt elérték volna a révet, a baksi uthoz közel eső tanyák némelyikébe betértek szerencsét próbálni. A többek közt Apró István gát-ór lakásához is ellátogattak s ottan a pecsenyének való csirkéket kezdték összeszedni, mit észrevevén a gát-örnek kis leánya, a bent volt édesanyjának tudtára adta. A cigányokat még az sem riasztotta el, hogy az asszony kiment, sőt kettő a Faraó

ivadékok va. kosabbjai közül megfogta őt, a többiek pedig behatoltak a szobába és onnan egyet-mást elvinni akartak. A gát-ór kis leánya látván a cigányok erőszakoskodását, hirt adott a közeli kaszásoknak, kik azután kiszabadították az asszonyt a cigányok kezei közül. Kár volt mindjárt jelentést nem tenni a csendőrségnél, mert az esetben a rabló cigányok ma már börtönben volnának a helyett, hogy más vidék lakosságát szerencsésítetik becses megjelenésökkel.

— **Mária Valéria király** kisasszony esküvője Ferenc Salvator főherceggel július hó 31-én lesz az ischli templomban. Az esküvőn mellőzve lesz minden pompa s csak a rokonok s igen csekély számú meghívottak lesznek jelen. Tekintettel a közeli esküvőre, több megye és város azt a határozatot hozta, hogy feliratban fogja kifejezni hódolatát és szerencse kívánatát. A nevezetes eset megörökítése céljából úgy egyesek mint hatóságok alapítványokat létesítenek.

— **A tisztújítás** Csongrádon június 20-án fog megtartatni, mely alkalommal választandó lesz: egy bíró, egy másodbíró továbbá 2 rendes és 8 fizetés nélküli tanácsbeli, egy pénztáros, egy közgyám, egyidejűleg árvapénztárnok, egy adószedő, jegyző és két segédjegyző, egy ellenőr, egy számtiszt, egyuttal mértékhitelítő, egy rendőrbiztos, egy levéltárnok, egy iktató-kiadó, 2 irnok és egy szülész. A személyi kiadások egész évi szükséglete alig 6000 frt, tehát nem sokkal több mint nálunk.

— **A bölcsesség fokmérője.** Szentei Gergely aranyoszéki csúsznak, ki Mindszentben jól ismert, eredeti alak, az eljárás megengedte, hogy az Aranyoszéken vert vályog után örzési díjt szedhessen az illetőktől. Ilyen célból látogatott a napokban el egy uri emberhez, ki midőn tudtára adta neki, hogy az örzési díjat a község háznál már lefizette, Szentei Gergely bátyánk emígyen válaszolt: „no a nem baj, járt már így én velem a tennárnál bölcsőbb ember is“. Mi a manó, hát van nálam bölcsőbb ember is, volt erre a tréfás kérdés. „Hát mán, hogy ne vona, hiszen talán az mind bölcsőbb ember, ki a tennárnál több vályogot veret, mert azoktól több jár nekem“. E szériat „Gergő“ bátyánk alaposan bebizonyította eredeti fölfogásával, hogy ki milyen arányban veret vályogot, olyan arányban bölcs — perze ő előtte.

— **Takarékos esküdt bíró.** Az új iskola építéséhez szükséges vályognak a helyszínre leendő szállítása tudvalevőleg árlejtésen ezenként 2 frtért lön elvállalva, az árlejtés megtartása után közvetlen egy utóajánlat érkezett be, melynek benyújtója 1.50 krért lett volna hajlandó a szállítást teljesíteni, azonban nem tudni mi okból, az esküdt bíró, dacára annak, hogy a 2 frtos ajánlat meg mellőzhető lett volna, az olcsóbb ajánlatot visszautasította.

— **Példaadás.** Igaz neve Pap Imre, de ezen a néven kevesen, míg ellenben „Ledó“ gunynéven ösmeri boldog-boldogtalan. Ez a nevezetes férfiú arról híres, hogy szereti a pálinkát nagyon, a dolgot azonban épen nem. Egész nap az utcán sétálgat, hanem ha elkövetkezik az az idő, mikor az emberek pihenni szoktak, Ledó, mint a bagoly, éjjeli munka után lát, mi abból áll, hogy szénát, szalmát lop a faluhoz közel eső földekről. Elvisz egyszer-egyszer annyit, mennyit nem minden két lovas kocsi. Ledó uram a héten sétálgatott az utcán és egy ház előtt dolgozó napszámosnak azt mondta, „de bolond kend, hogy 60 krért egész nap dolgozik, miért nem tesz kend is úgy mint én.“ Hogy Ledónak a tanácsát nem érdemes követni, bebizonyult a héten, mert rajta kapták ő kelmét szénalopáson és bekisérték. Majd ha kitölti a reá mért s jól megérdemelt büntetést, aligha fog előállani ismét a fentebbihez hasonló tanácssal.

— **Felsültek.** Gila Ignác szegvári lakosnál június 12-ére virradóra ismeretlen tettesek a ház falát kiásván, de a tulajdonos mindenét előzőleg a tanyára vitte, nem találták semmit.

— **Erdekes kérelem.** A „Fränkischer Vald“ című kronachi újságban a következő hirdetés olvasható: „Kérelem. Hogy belőlem talán mégis rendes ember válhassék, kérem Kronach és környékének összes korcsmárosait, ne hitelezzenek nekem többé. Peter Doppel.“ Mindszentben is vannak oly civisek, kikre ráférne Doppel Péter magabaszállása, ajánljuk is nekik, ha már követték eddig Doppel Pétert az ivásban, hát kövessék a magabaszállásban is.

— **Világkiállítás.** Budapesten a főváros előkelő társadalmának több tekintélyes tagja a közelmúltban értekezletet tartott egy Budapesten rendezendő világkiállítás tárgyában. Mint hírlik ez eszmét Baross miniszter és kedvezően fogadta. Az 1885. évi orsz. kiállítás után kétségünk nem lehet az iránt, hogy a világkiállítás sikerülni fog.

— **Tíz millió forint amerikai pénz.** Tudvalevő dolog, hogy a kormány a kivándorlás ügyét több irányban tanulmányozás tárgyává tette s így többféle adatokat gyűjtet. Ezek között legérdekesebb az a kimutás, mely azt tünteti ki, hogy Magyarország felső vármegyeiből kivándorlottak az 1888 és 1889. években itthon lévő hozzátartozóiknak tizedfél millió forintot küldtek haza. A kimutatott milliók nagyban élesztik a felvidéki megyék lakossága körében a kivándorlási hajlamot és így a kormány akaratlanul bár, de tápot nyújt a kivándorlásnak.

— **Külföldi gazdák látogatása.** Legközelebb több tekintélyes külföldi gazda fog ellátogatni megyénkbe, hogy megismerkedjenek az alföldi gazdasági viszonyokkal. Szeged, Szentes, H.-M.-Vásárhely és Derekegyháza van az uti programba felvéve.

TÁRCSA.

Egész az északi sarkig.

Nemcsak a delejtűt, de az emberi szívet is vonzzák a föld sarkai. Kimagyarázhatatlan érzés az, mely belopózik szívünkbe és eltölti vágyakkal ama csodás vidékek iránt, hol soha nincs éjszaka és örök mosolyával ragyog a fényes napkirály. Képzeteünk előtt megtestesülnek a földrajzi fogalmak és egy kis illúzióval a föld sarkán — ha oda eljuthatnánk — megpillanthatnók azt a bizonyos tengelyt is, mely körül a geografusok képzetele szerint a föld forog. E tekintetben egy cseppet sem maradunk tehát mögötte annak a mesebeli cigánynak, a ki leült a föld szélére és úgy logatta a lábát a nagy semmisségben.

Az emberek látóköre oly szűkre van határolva, hogy nem csodálhatjuk, ha különös előszeretettel keresi föl a magaslatokat, honnan messze vidékeket kalandozhat be tekintete és a felséges látvány hatása alatt leborulhat a teremtés nagysága előtt. Azért kockáztatják életüket a merész léghajósok, hogy a felhők közül nyíló bámulatos látványtól ittasuljanak. Azért mássza meg ezer és ezer ember az egyiptomi pyrami-

sok nyaktörő csucsait, égbenyuló hegyeknek zordon ormát, nagy városokat domináló tornyokat.

Nem saját törpeségének belátása hat nyomasztólag az emberi lélekre, ha szédítő magasságból a nagy mindenségnek egy jelentékenyebb karéjával ismerkedik meg, de sőt fölemeli őt a tudat, hogy ő is része ennek a mérhetetlen világegyetemnek.

És éppen ez a fölemelő, ez a boldogító érzés támaszt a legtöbb emberben vágyat világot látni. Ez a vágy, hogy a természetnek minél több alkotásával ismerkedjünk meg, nyomja kezünkbe a vándorbotot, vagyis — hogy modern kifejezéssel éljünk — váltatja meg velünk körutazási jegyünket a föld legszebb országaiba.

A modern műveltségnek szinte elképzelhetlen feltétele az utazás, a világlátás. Más emberekkel, más szokással megismerkedni. Mert a mindent nivelláló civilizáció meglehetősen letörülgeti már az egyes nemzetek egyéni sajátosságait; Nyugot szellője kényelmesen elröplülhet imár az expressz-vonaton a Kelet legtávolabbi vidékeire, a Sahara homoksisivatgán egy magyar fotografus működik állandóan és nincs messzire az idő, hogy vasut és telegraf is át fogja azt szelni. Mindinkább közeledünk ahhoz a korhoz, midőn megszűnnek a távolságok

és ezekkel együtt a fajok és nemzetek közötti különbség.

A szellem legszebb diadala lesz az, midőn az egész emberiség meg fogja érteni egymást, mert egy nyelven fognak beszélni; s mikor le fognak hullani a szűk korlátok országok és országok között, nem lesznek vámsorompók, mert az egész emberiség följut majd a civilizáció magas hegycsucsára s onnan kicsinyesnek, törpének, nevetségesnek fogja találni azokat a hiu küzdelmeket, kacagni való törekvéseket, irigy válaszfalakat, melyek embert embertől, nemzetet nemzetől elválasztanak...

De ime, hova ragadott képzeletem már az egyszerű tudatra is, hogy nagy utazás előtt állok. Az a gondolat, hogy távoli országokat, ellöttem ismeretlen nemzeteket, költők által elragadóan megénekelt vidékeket fogok látni, nemcsak a térbeli, de az időbeli távolságokat is megszüntette képzeletem előtt, és én nem csak ama csodaszép országokat látom lelkeim előtt, de az emberiség jövőjét a bekövetkezendő századokban.

Az igaz, hogy nem mindennapi utazásról van szó. Oly országokat, oly vidékeket fogunk látni, hol főnragyog ugyan már magasan a civilizáció napja, de lépten-nyomon új szokásokkal, eredeti intézményekkel, az embereknek a mienk-

— Egy szép ház 4 frt. E hó 10-én Szegeden egy ház árverésen 4 (négy) forintért kelt el. A 7500 frt. államkölcsönrel terhelt szép házat a kincstár képviselője vette meg.

— Csongrád bőldi révi vasút. Csongrád város képviselő testülete a félegyháza-csongrádi szárnyvonalnak a bőldi révig leendő kiépítése iránt úgy a megye, mint a miniszteriumhoz megkereséseket intézett.

— A száj és köröm fájás. A szomszédos Pest megyében a szarvasmarhák közt oly nagy mértékben uralkodik a száj és körömfájás, hogy a megye alispánja a ragályos betegség továbbterjedésének megakadályozása céljából a szarvasmarhák ki és bevitelét tiltotta s erről megyénk alispánját is értesítette.

— Bosnyák zászlóalj Magyarországon. A hadügyminiszter a monarchia különböző helyorségi állomásaira is áthelyezni akarja az eddig kizárólag Boszniában állomásozott bosnyák zászlóaljakat azon czélből, hogy mod nyújtassék ez által a bosnyák fiatalságnak a monarchia társadalmi és kulturéletének megismerésére.

— Templomból a dutyiba. Szegvárról írják a következő sorokat: Szöke Miklós nagyon jól tudja eme történelmi tanuságot, hogy „Száraz-Brézón a ludak, mert nem ittak csak ettek, mind kivesztek.” Hogy valamiképpen ama történelmi nevezetességű szárnyasok szomorú sorsára ne jusson, (mert hiszen — zárjel közt legyen mondva — kár is volna még érette) ő annak rendje és módja szerint eszik is, iszik is s e nemes foglalkozást naponkint lelkiismeretes pontossággal gyakorolja, a világ minden kincséért sem hajlandó arról — bár rövid időre is — megfeledkezni. Ha úgy néha napján eme foglalatosságai egyikének gyakorlása alkalmával nagyon is a kancsó fenekére talál tekinteni, arról ő éppenséggel nem tehet. Így történt meg a múlt vasárnap, e hó 8-án is Miklóssal azon eset — bár az más halandóval is megtörténhetik — hogy kancsóinak nevezett főséges ivóeszközének nagyon a fenekére tekintett, de azért lelkiudvosságot szem előtt tartva — templomba ment a reggeli esendő misét végig hallgatandó, azonban nem tudni mi okból, talán mert a bor göze hevité — sehogy sem akart a karzaton megférni, a kiket sorsunk arra kárhoztatót, hogy közelében kellett lenniök, méltán tarthattak tőle, mert nem voltak bizonyosak abban, hogy épségben hagyják-e oda az Isten házat vagy egy pár tört oldalbordával, mert a derék Miklós hatalmas ökleivel úgy lökdöste oldalba a közelében lévőket, hogy valóban csudálni lehet, mikéint a mély megbotránkodás s felháborodásnál — komolyabb bajuk nem történt. Végre Miklóst a rendőrkapitány ur vette kegyes pártfogása alá, annennyiben a templomból kiviezette és a község ház dutyijában helyezte el, melynek levegőjét délig élvezé.

— A közös költségvetés. Most, hogy a delegációk üléseznek, alkalmoszerűnek találjuk az 1891 évre előirányzott közös költségvetést közölni. Az összes szükséglet 135,634,237 frt, melyből levonva a fedezeti főösszeget, marad

az összes tiszta szükséglet 132,925,887 frt. és pedig 116,523,543 frt. rendes és 16,402,339 frt. rendkívüli szükséglet. A főösszeg részletei ezek: a külügyminiszterium összes szükséglete 4,861,100 frt; a hadügyminiszterium (hadsereg 117,260.284 frt; haditengerészet 11,344.533 frt.) szükséglete 118,634.817 frt.; a közös pénzügyminiszterium szükséglete 2,011.610 frt. a közös főszámszék szükséglete 126,710 frt. A boszniai megszálló csapatok szükséglete 4,465.000 frt.

— A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 29-én Triestben tartott 58-ik közgyűléseu betérjesztette az 1889. évi mérlegét. A közgyűlésnek tett jelentésekből értesülünk, hogy az életbiztosítási ágban a díjtartalék 2,046,093 frt 42 krral szaporodott és 1889. december 31-dikén 26.634,162 frt 1 krra emelkedett, míg az 1889-ben ujonan kötött biztosítások összege 16.225,817 frt 85 krra rugott, miáltal az 1889. december 31-dikén érvényben levő biztosítások tőke összege 116.904,648 frt 30 krra felszaporodott. Az elemi biztosítási ágazatokban a díjtartalék 2.194,541 frt 21 krt tesz ki, míg az 1889. december 31-dikén a jövő évekre érvényben maradó díjkötelezővények összege 23.544,053 frt 22 krra rug. Az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére szolgáló tartalékalap 253,855 frt 74 krral szaporodott és 1889. december 31-dikén 1.190,453 frt 60 krra emelkedett, noha a kisorsolándó értékpapírok csak is névértékükkel lettek a mérlegbe felvéve. A tőkesített nyereségtartalék elérte az alapszabályszerinti magasságot 2.625,000 frttal, míg az ingatlanok tartalékalapja 1.289,480 frt 92 krra emeltetett. Az 1889-ben kifizetett károk összege: 10.114,545 frt 47 kr. A társaság alapítása óta egész 1889. december 31-dikéig 227.371,940 frt 22 krrnyi tekintélyes összeget fizetett ki károk fejében. Ezen összegből 139.041 kártérítéssel hazáukra esik. A összes biztosítási alapok 2.388,389 frt 32 krról 40.758,238 frt 42 krra emeltettek és a legjobb értékekben vannak elhelyezve. Tiszta nyereség fejében 653,438 frt 48 kr. lön kimutatva, miből minden egyes részvényre 106 aranyforintnyi — 265 franknyi jutalék esik. Mint ismeretes, az Assicurazioni Generali életbiztosított feleinek érdekében már évek előtt elhatározta és alapszabályainak 43. §-a értelmében keresztül is vitte, hogy az életbiztosítási ág díjtartaléka a B) mérleg szerint egészen külön kezeltek és külön számoltatik el és, hogy az alaptőke és a nyere-ménytartalékok felét kizárólagosan az életbiztosítottak javára külön lekötötte. 1889-ben nevezett intézet az életbiztosítási tárcája érdekében még egy igen nevezetes és fontos lépést tett előre, a mennyiben kijelentette, hogy az életbiztosítási ág különös érdekében a jégbiztosítást üzletköréből kizárja és azt, mint a baleset ellen való biztosításnál tette, egy külön e célra szolgáló intézetnek átengedni. Ez által a trieszti

általános biztosító társaság üzletfelei még azon helyzetben vannak, hogy összes biztosításait a nevezett intézet ügynökei által helyezheti el jól és megbízhatóan, mert a mint a baleset ellen való biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság” által intézteti el, ép úgy utalja a jégbiztosításokat a szintén általa támogatott „Magyar jég- és viszontbiztosító részvény társasághoz” elintézés végett. Min hogy mint ismeretes, ezen két intézet mindegyike egy egy teljesen befizetett millióra rugó alaptőke és az Assicurazioni Generali jól kipróbált ügynöki hálózata felett rendelkezik és azonkívül az anyaintézet szolid elvei szerint kormányoztatik, nevezett két társaság is azon kellemes helyzetben van, hogy biztosítási ágaiban a legmesszebbre terjedő biztosítékokat képesek nyújtani.

Irodalom.

— A „Kis Művész,” Hoós János dévai képezdei zenetanár által ének- és zongorára szerkesztett ifjusági zenefolyóirat 2-ik füzete beküldetett. Mint az első füzet megjelenésekor, úgy most is a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak e házagot pótoló vállalatot, mely arra törekszik, hogy a zongorát tanuló ifjuságnak szórakozást nyújtson a mellett a sok száraz gyakorlat mellett, a melyeknek folytonos játszátása által a legtöbb zongora tanító már idejekorán kiüli a gyermek lelkéből a zenére való hajlamot. Célja a magyar zene könnyű modorban való megismertetése, értelmi fejlettségköhöz mért versekre írott dallamok által, melynél fogva nagyon alkalmas az ifju szivben idejekorán felköltetni a hazafias érzést, valamint a nemzeti irodalmunk és dalköltészetünk iránt való szeretetet. A „Kis Művész” mindkét nem-beli ifjuságot, de sőt a felnötteket is képes szórakoztatni dalszövegeivel és dallamaival. Különös érdekes e füzetben a következő című dal: *Hogyan főzte meg Csibainé az eleven rákot?* melyben a szöveg szerzője Hetey Gábor egy valóssággal megtörtént esetet ír le versben; a zenét hozzá Hoós János szerkesztő írta. E dalnak úgy szövege, mint dallama nemcsak az ifjuságnak, hanem a felnötteknek is megfogja nyerni tetszését. Előfizethetni a folyóiraatra fél-évre 2 frtjával a „Kis Művész” szerkesztőségénél D é v á n. (Hunyadmege.)

Szerkesztői üzenetek.

O. Gy. urnak Csany. Alkalmom adtán jönni fognak, most ilyenféle dolgozatokkal hosszú időre el vagyunk látva.

Malder Sándor urnak Aradon. Már hogyne méltatnánk, hisz lapunk 21-ik számában elég terjedelmesen adtunk hírt róla, talán nem olvasta?

Feielős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Diamant Manó.

től elűtő típusával, bámulatos szép vidékekkel, a természetnek csodás alkotásaival fogunk megismerkedhetni.

Arról a sokat ígérő kirándulásról van szó (ha ugyan kirándulásnak nevezhetünk egy 32 napra tervezett utazást, melyet a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodája rendez f. évi július 3-án Németországban, Dánián, Svédországban és Norvégián keresztül egész a Nordcapig).

Ez a kitűnő hirnévnek örvendő utazási iroda, mely nagy magyar társaságokkal járta már be a szent földet, Egyiptomot, Görögországot, Törökországot, Olaszország klaszikus földjét, hazánk legregényesebb vidékeit, ezuttal Észak-Európába a skandináv félszigetre rendez kirándulást.

Szívünk lázasan dobog, ha azokra a népekre, nemzetekre, országokra, vidékekre gondolunk, melyekkel ez alkalommal megismerkedni fogunk, képzeletünk előtt megelevenednek azok a regényes vidékek, melyeket észak költészete annyi bájjal tudott fölruházni. A csodaszép fjordok telve hangulattal. És látni véljük már lelki szemünk előtt a Fritjoff monda hőseit, Ibsen, Björnson, Lin alakjait, melyeket annyira ismerünk.

És az ábrándozás osolnakján himbálózva,

már azt hisszük, hogy a norvég szigetek között ringatják hajónkat az ocean hullámai, melyek itt a partok közelében nem merészkednek oly vadul tombolni.

Krisztiania, Drontheim már a hátunk mögött van, Tromsöt is elhagytuk és hajónk Hammerfeszthez tart, honnan néhány óra alatt elérjük a Nordcapot, az éjjéli nap csodás birodalmát, Európának legészakibb csucsát, mely meredeken emelkedik ki az északi tengerből.

Gyönyörűtás kéj fogja el szívünket, midön az éjjéli nap csodás leírásait olvassuk és lelkesedve idézzük Tegnér gyönyörű versét:

Midnatt sobu pa bergen satt
Blodröd till att skada;
Det var ej dag, det var ej natt
Det väge enullan bada.

(A hegyeken éjjéli nap
Ragyogott vérvörösen,
Sem éj nem volt, sem nap nem volt
Csak egy sajátságos szürkesség.)

Ez lesz majd bizonyára utazásunk fénypontja. A természet e ritka tüneményében fog lelkünk a gyönyörre ittásodni.

Azután visszatérünk és Svédország legszébb vidékeit, nagyobb városait érintve, a svéd Velencébe, a Mälartó pompás városába

Stockholmba jutunk, melynek szépségét ki ne halotta volna már dicsőíteni?

Majd a dán fővárost Kopenhágát látogatjuk meg, hol a természeti szépségek mellett Thorvaldsen halhatatlan alkotásait fogjuk csodálhatni.

Végül visszatérünk Berlinbe, a hatalmasan kifejlődött német fővárosba, honnan e nagy utra indultunk.

Remegő szivvel gondolunk e gyönyörű kirándulásra. Vajha Magyarországon minél többeknek állana módjukban részt vehetni ebben a csodaszép utazásban, melyet a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája a tőle megszokott buzgósággal rendez, igen jutányosan. Egy egész életre szóló édes emlékeket hozunk majd onnan magunkkal, lelkünk megtelik majd gyönyörűséggel Isten szép alkotásainak láttára és a mi hasznosat, jót fogunk tapasztalni, azt iparkodni fogunk itthon, édes hazánknak javára fordítani. Magyarország sok kiváló férfa vesz részt a menetjegyi-iroda e kirándulásán és ha a rendkívüli érdeklődésből következtetni lehet, a Nordkap meredek csucsáról, napsugaras éjjélkor sok magyar ember ajkáról fog megcsendülni a dal, melyet itt még soha nem hallottak;

Hazádnak rendületlenül
Légy hive oh magyar!

Pályázati hirdetés.

A csongrádmegyei gazdasági egyesületnél üresedésben álló s 600 frt évi fizetéssel s az ujonnan belépő tagok első évi tagsági díjának, ugy az üzleti viszonyból származó összes tiszta jövedelemnek 10 százalékjával javadalmazandó titkári-pénztárnoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni ohajtják, hogy szakképzettségüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket Sarkadi Nagy Mihály alelnöknél folyó évi június hó 22-ik napjáig adják be.

Szentesen, 1890. június hó 10-én.

Sarkadi Nagy Mihály, alelnök.

ASSICURAZIONI GENERALI 1889. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.

Nyereség- és veszteség-száma az A mérleghöz [1889.]

KIADÁS.

Main financial statement table with columns for revenue (Bevételek) and expenses (Kiadások), listing various items and their amounts in forint (frt) and kupa (k).

Nyereség- és veszteség-száma a B mérleghöz. — Életbiztosítási osztály. [1889.]

Financial statement table for the Life Insurance Division, including revenue and expenses for various insurance categories.

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1889. december 31-én.

TEHER

Balance sheet table showing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) as of December 31, 1889, with multiple columns for different asset and liability categories.

A es. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Dr. Bazzani Richard, Hesse M., Eärö Brock Otto, Dr. Calabi E., Dr. Maurogonaio L., Bárány József, Segré V. A vezetőtitkár: Hesse József.

Hagyományos vezérigazgató, nős, Budapesten: az intézet saját házában Dorottya-utca 10. sz.